

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1176. Usque Ad Annum 1203

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118022

§. 36. Actio Romæ contra Episcopum Eliensem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66394](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66394)

cessurum, quam etiam alia munimenta, Sæcul. XII.
quæ in ipsius erant potestate, dedidis-

A.C. 1191.

set. Nihilominus, cum Dubri e portu
solvere, sub muliebri veste latens, para-

Jo. Brompt.
p. 1226.

ret, proditus & custodiæ datus est. Epi-
scopis deinde faventibus in libertatem
assertus, in Franciam trajecit, ubi Pa-
risiis ab Episcopo Clericisque solemni
pompa procedentibus exceptus est, a
quibus, datis sexaginta argenti marcis,
honorem istum impetravit. Inde Gui-
lielmus in Normanniam digressus, Le-
gatis ad Cœlestinum Papam missis, contra
Comitem Mortaniæ conscosque actio-
nem movit.

§. XXXVI.

Actio Romæ contra Episcopum Elien- sem.

Sed ejus Adversarii quoque Nuncios
Romam miserunt, & Hugo Episcopus
Coventriensis, edito Libello, omnium
conjuratorum querelas contra Cancel-
larium exposuit, quas exaggeravit, &
scomatice ejus depositionem, fugam,

ac denique, quibus adjunctis ejus sexus *Rog. p. 702.*

Dubri deprehensus fuerit, verbis, quæ
honeste non proferantur, retulit. In fine
petiit, ut Ecclesia Romana ob tam gra-
vium erratorum pœnas exigat, & Rex
Angliæ Regno suo viros idoneos præ-
ficiat. Verum Papa majorem rationem

Hist. Eccles. Tom. XVIII. T ha-

Sæcul. XII. habuit eorum, quæ Cancellarius, Le-
A. C. 1191. gatus suus, perscriperat, deditque ad
Id p. 706. Episcopos Angliæ epistolam, in qua dicit:
Cælesti. ep. I. Cum dilectus in Christo filius noster Richardus Rex propter honorem Dei absens sit, jura Regni ipsius conservare debemus. Itaque quia compertum habemus, Joannem Comitem Moretonii & quosdam alios jura Regni & Venerabilis Fratris nostri Guilielmi Episcopi Eliensis, Sacræ Sedis Legati, temere violasse, vobis in virtute obedientiae præcipimus, ut, si quidem ita est, conveniatis, & Comitem, ejusque consciens Fautores & Consiliarios vinculo excommunicationis adstrictos publice, ac censis candelis, & pulsatis campanis denuncietis, quod manus violentas in Episcopum injecerint, eum in carcere tenuerint, aut præfecturam Regnia Rege constitutam mutare præsumferint. In terris reorum & conciorum omnia Officia Divina celebrari prohibete, donec ad Sacram Sedem veniant, a nobis absolvendi, afferant que Guilielmi Legati & vestras literas testantes, ipsum libertati & Regnum pri-
Rog. p. 770. stino statui esse restitutum. Hanc epistolam die secunda Decembris anno millesimo centesimo nonagesimo primo datam Episcopus Eliensis S. Hugoni Episcopo Lincolnensi transmisit, ut, quæ Pontifex in ea mandabat, exequeretur. Sed in Anglia nulla hujus Epistole Papalis ratio

tio habita, nec etiam alterius scriptæ ab Sæcul. XII.
Episcopo Eliensi, quem nec Sedis Apo- A.C. 1192.
stolicæ Legatum nec Regni Cancellarium
amplius venerabantur.

Interim Archiepiscopus Rotomagen-
sis Romam Legatos miserat, qui anno
seiguiente millesimo centesimo nonagesi-
mo secundo ei rescripsierunt in hunc mo-
dum: *Silentio præterimus pericula & Rog. p. 718.*
labores itineris. Postquam vero struetas Jo. Brompt.
nobis insidias sæpius evasimus, tandem p. 1232.

incidimus in grassatores, qui nos rebus
omnibus, exceptis equis & literis spolia-
runt; atque ita omni pecunia destituti
pervenimus in Urbem, in qua sumptus ma-
ximi faciendi sunt. Agebatur dies un-
decima Februarii, Curia autem Romana
in Basilica S. Petri diversabatur. Vidi-
mus ibi Cancellarii Legatos, feroce, &
successu rerum suarum elatos; redditum
enim parabant, postquam effecissent, ut
Papa Domini sui Legationem in Anglia
confirmaret, datis Bullis, quibus jam
erant sigilla apposita. Papam vero, ubi
in conspectum admissi sumus, omnesque
illos, quorum consilio utebatur, Cancel-
larii causæ omnino faventes intelleximus;
nihilominus postquam advenimus, Bullas
ejus Nunciis tradere Pontifex distulit.

Ad Curiam igitur introduceti Papæ,
omnibusque Cardinalibus tuas, Episcopo-
rum, aliorumque Præfulum, & Opti-

T 2 matum

Sæcul. XII.
A.C. 1192.

Turbæ in
Anglia.

matum Angliæ literas obtulimus, ad-
jicientes, quæ mandatis tuis consentanea
existimavimus, & postquam Episcopi
Eliensis Nuncii responsa sua & objecta
contra nos protulissent, Papa indignanter
& fastidiose contra causam tuam longam
orationem exorsus est. Scimus, inquie-
bat, Regem Angliæ præfecturam totius
Regni soli Episcopo Eliensi commisso,
nec alterum ei vel superiorem vel æqua-
lem dedisse. Inspeximus Regis epistolas,
alias vero, quibus priora mandata ab-
rogaret, non vidimus. Fateor quidem,
quod complures viri venerabiles adversus
Cancellarium apud nos querelas datis lite-
ris moveant; contra autem literas etiam
ei faventes ab aliis viris spectatæ auctoritatis
accepimus. Quas vero vos attu-
listis, ab iis sunt, qui Legatum Sedis
Apostolicæ expulerunt; non mirum igi-
tur, quod propriæ suæ causæ faveant.
Præterea non ignoramus, Regem nulli
unquam hominum tanta amicitia sincera
pignora dedisse, aut tam eximios hono-
res exhibuisse, præterquam Episcopo
Eliensi. Quippe non satis Richardo fuit,
pinguissimam Ecclesiam Eliensem, Can-
cellarii dignitatem & Præsidis, se ab-
sente, potestatem huic Episcopo conferre,
sed etiam a Clemente Papa piissimæ me-
moriæ & a nobis petiit, ut eum Sacrae
Sedis Legatione muniremus; quod instan-
tissime

tissime flagitanti concessimus. *Quamob- Sæcul. XII.
rem credere non possumus, nisi ejus lite- A. C. 1192.*
*ras & sigillum videamus, tam subito Re-
gis gratiam amisisse virum usque adeo
prius amatum, nec, nisi nobismetiphs
adversari & repugnare velimus, Epi-
scopi Eliensis Legationem, quam ei, a
Rege & omnibus Angliæ Episcopis ro-
gati, contulimus, vel suspendere vel tol-
lere possumus. Tenemus Episcoporum, &
Domini vestri Archiepiscopi Rotomagen-
sis, literas, quibus Cancellarium Episco-
pum Eliensem Legatione Apostolica ex-
ornari poscunt. Donec felix fuit Epi-
scopus iste, laudabatur ab omnibus; nulla
Ecclesia, nullum monasterium, privato-
rum nemo querebatur, aut virum iniquæ
exactionis accusabat, nunc vero, dum
adversam fortunam patitur, omnes in
perculsum declamant.*

Maximi sane ponderis cunctis vide-
bantur argumenta, exposita a Pontifice,
qui majorem se non habet, a Papa & supremo
Judice, cuius voluntati nemo resistit. Illud
quoque non nulli contra causam tuam pu-
gnare credebant, quod Rex rediens Pa-
pam rogaverit, ut tibi Legati potestatem
in Normanniam aliasque transmarinas
provincias daret. Nemini enim veris-
mire videbatur, voluisse Regem tibi Præ-
fecturam in Anglia & Legationem in Nor-
mannia conferri, cum nemo in alia pro-

T 3   vincia

Sæcul. XII. A.C. 1192. *vincia residens in alia tam sublime munus obire queat. Tandem Papa, tum nostris, tum quorumdam Cardinalium, quos in partes tuas pertraxeramus, precibus ut cunque mitigatus, cum omnium Cardinalium præsentium sententiam requisisset, & diu fuisse deliberatum, sententiam protulit, qua Cancellarium a tuis censuris absolvit, & vicissim censuram Cancellarii in te latam nullam declaravit. Præterea ei injunxit, ut objecta de vi Archiepiscopo Eboracensi illata dilueret. Ceterum eidem Cancellario Legati potestatem non ademit, sed restrinxit, prohibuitque, ne Sententiam Interdicti, Suspensionis, aut Excommunicationis in te, in Episcopos, in Præfectos, aut Optimates Angliæ denunciet.*

His subjunxit Papa: quod, utriusque Partis consensu, in Angliam missus esset Viros paci inter te & Cancellarium reducendæ, vel saltem animis demulcendis idoneos. Ceterum speramus, nos effecturos, ut epistolæ Papæ ad omnes Angliæ Episcopos directæ, quibus acceptis, Cancellarius te pluresque alios Excommunicatos denunciavit, abrogentur; qua de re cum in Consistorio præsentibus omnibus quereremur, & epistolæ illæ lectæ fuisse, Pontifex aperte reclamavit, affirmans, se inscio scriptas esse. Idem profitebantur, admirantibus similes Cardinales.

nales. Obstrepentibus vero Cancellarii Sæcul. XII.
nunciis Papam non respondit. Sed illa nocte A.C. 1192.
Papam adeunt, exprobrant, quod publice a se factum publice negasset, memo-
rant, quot obsequia ei Dominus ipsorum
Cancellarius præstisset, & per bono-
rem Ecclesiæ Romanae ac proprii nominis
gloriam obtestantur, ut testimonium præ-
beret veritati. His monitis expugnatus
Papa altera die in Consistorio, Cardinali-
bus, Clericis populoque præsentibus dixit:
Fratres mei! confiteor, quod in Episco-
pum Eliensem ejusque Nuncios graviter
peccaverim. Nam in memoriam rediit,
quod epistolæ, quibus sententiam excom-
municationis in Comitem Moretonii,
Archiepiscopum Rotomagensem ipsorum-
que consciens confirmavi, meo jussu missæ
fuerint; eas bodieque confirmo, voloque,
ut, quibus imperatum est, injuncta exe-
quantur. Talis est epistola, quam Le-
gati ipsius ad Archiepiscopum Rotoma-
gensem dederunt.

§. XXXVII.

Legati in Normannia non recipiuntur.

Itaque Cœlestinus Papa hoc anno mil *Reg. p. 720.*
lesimo centesimo nonagesimo secundo *J. Bromt.*
duos Cardinales, Sacrae Sedis Legatos, *p. 1238.*
Octavianum Episcopum Ostiensem, &
Jordanum Abbatem Fossæ novæ, Pres-
byterum tituli S. Anastasie, in Norman-
nia